

عنوان مقاله:

ارزیابی توده‌های گندم نان برای تحمل به تنش خشکی

محل انتشار:

مجله پژوهش های به زراعی، دوره 11، شماره 4 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 31

نویسندگان:

یوسف ارشد - موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، ایران

مهدی زهراوی - موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، ایران

علی سلطانی - مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی یزد، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، یزد، ایران

خلاصه مقاله:

به منظور بررسی تغییرات صفات زراعی تحت شرایط تنش خشکی و شناسایی ژرمپلاسم متحمل تعداد ۴۸۴ نمونه ژنتیکی از کلکسیون گندم نان بانک ژن گیاهی ملی در مرزعه یزد در دو شرایط نرمال و تنش خشکی با کاشت ارقام شاهد متحمل (کوپر، روشن و ماهوتی) مورد بررسی قرار گرفتند. تنش خشکی با قطع آبیاری اعمال گردید و از بین توده‌های مورد بررسی، ۷۱ نمونه ژنتیکی بقاء یافتند که ارزیابی صفات زراعی برای آنها و برای نمونه‌های ژنتیکی متناظر آنها در شرایط نرمال، مطابق با دستورالعمل بین‌المللی انجام شد. بررسی مقادیر آمارهای توصیفی نشان داد که در شرایط نرمال، صفت وزن دانه پنج‌سنبله و در شرایط تنش خشکی، صفت تعداد پنجه بارور دارای بیشترین ضریب تغییرات بودند. بیشترین میزان کاهش میانگین صفات در شرایط تنش خشکی نسبت به شرایط نرمال به صفت وزن دانه پنج‌سنبله (۲۳/۸ درصد) و سپس به صفت تعداد پنجه بارور (۲۱/۱ درصد) اختصاص داشت. تقریباً در تمام صفات مورد ارزیابی، نمونه‌های ژنتیکی برتر از ارقام شاهد هم در شرایط نرمال و هم در شرایط تنش خشکی شناسایی گردید. صفت وزن دانه پنج‌سنبله در شرایط تنش خشکی با صفات تعداد گلچه در سنبله‌چه (*، $r=0.722$ تعداد دانه در سنبله **، $r=0.742$ وزن صد دانه **، $r=0.663$ طول دوره پر شدن دانه **، $r=0.714$ روز تا سنبله‌دهی *) $r=0.238$ دارای همبستگی معنی‌دار بود. نمونه‌های ژنتیکی در شرایط تنش خشکی و شرایط نرمال توسط دندورگرام تجزیه خوشه‌ای به چهار گروه تقسیم شدند و تمایز بین گروه‌ها با استفاده از توابع تشخیصی مورد تایید قرار گرفت. نمونه‌های ژنتیکی برتر شناسایی شده در این تحقیق در برنامه‌های اصلاحی تحمل گندم به تنش خشکی قابل استفاده می‌باشند

کلمات کلیدی:

بانک ژن، تنوع، ژرمپلاسم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1768144>

